

СХВАЛЕНО
педагогічною радою
Протокол №_2_ від 31.08.2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Наказ № 56 від 31.08.2023 р.
Директор гімназії
_____Інна МАРТИНЕНКО

**Освітня програма
Новомлинівської гімназії
Височанської сільської ради
Ніжинського району
Чернігівської області
на 2023/2024 н.р.**

2
ЗМІСТ

№ розділу/ пункту	Назва розділу/пункту	Сторінки
I.	Загальні положення	3-5
II.	Місія закладу	6-7
III.	Рівні освіти	8
IV.	Регламент освітньої діяльності	9-10
V.	Очікувані результати навчання здобувачів освіти	11-14
VI.	Оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти	15
VII.	Навчання за наскрізними лініями	16
VIII.	Робочі навчальні плани	17-21
IX.	Програмно-методичне забезпечення	22-23
X.	Програма наскрізного виховання	24-25
XI.	Освітня програма ЗДО „Усмішка ”	26-30
XII.	Вимірники реалізації освітньої програми	31

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

- Освітня програма Новомлинівської гімназії Височанської сільської ради Ніжинського району Чернігівської області (далі – Освітня програма Закладу) розроблена відповідно до законів України:
 - «Про освіту»,
 - «Про повну загальну середню освіту»,
 - Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року (схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 № 988-р - <https://cutt.ly/OyA9z5p>),
 - Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 25.09.2020 №2205, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 10 листопада 2020 р. за №1111/35394;
 - Постанови Кабінету Міністрів України № 87 від 21.02.2018 року (у редакції Постанови Кабінету Міністрів України від 24.07.2019 № 688) «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти»;
 - Постанови Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 р. № 898 «Про затвердження Державного стандарту базової середньої освіти»;
 - Постанови Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти» (у редакції Постанови Кабінету Міністрів України від 07.08.2013 № 538);
 - наказу Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743 «Про затвердження Типової освітньої програми для учнів 1-2 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом О. Я. Савченко», «Про затвердження Типової освітньої програми для учнів 3-4 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом О. Я. Савченко»;
 - наказу Міністерства освіти і науки України від 19.02. 2021 № 235 «Про затвердження Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти»;
 - наказу Міністерства освіти і науки України від 20.04. 2018 № 405 «Про затвердження Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня»
 - вимог Базового компоненту дошкільної освіти, затвердженого наказом МОНУ №33 від 12 січня 2021 року (програма розвитку дітей дошкільного віку «Українське дошкілля», затверджена МОН України (наказ від 23.05.2017 року № 1/11-4988).

Освітня програма Закладу розроблена на виконання Державних стандартів:

- у 1-4 класах – Державного стандарту початкової освіти (затвердженого Постановою КМУ від 21 лютого 2018 року № 87);
- на рівні базової середньої освіти:

- у 5, 6 класах – Державного стандарту базової середньої освіти (затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 р. № 898);

- у 7-9 класах – Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти (затвердженого Постановою КМУ від 23 листопада 2011 року №1392).

Типових освітніх програм, затверджених:

- 1-4 класи – наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743;

- 5, 6 класи – наказом Міністерства освіти і науки України від 19.02. 2021 № 235;

- 7-9 класи - наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 року № 405 (II ст).

Навчальні програми, що діють у 2023/2024 н.р., затверджено:

- 1-4 класи – наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743;

- 5, 6 класи – складено за модельними навчальними програмами, яким надано гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» наказом від 12.07.2021 № 795 (зі змінами, внесеними у додаток наказами Міністерства освіти і науки України від 10.08. 2021 р., № 898, від 29.09. 2021 р. № 1031, від 13.12. 2021 р. №1358, від 02.02. 2022 р. № 96, від 09.02. 2022 № 143, від 11.04. 2022 р. № 324, від 18.10.2022 р. № 921) та затверджено на засіданні педагогічної ради (протокол № 2 від 31.08.2023 р.);

- 7-9 класи – наказом Міністерства освіти і науки України № 804 від 07.06.2017 року «Про оновлені навчальні програми для учнів 5-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів» (зі змінами, внесеними наказом Міністерства освіти і науки України від 03.08.2022 № 698).

Освітню програму Закладу побудовано із урахуванням таких принципів:

- дитиноцентрованості і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів здобувачів освіти.

Мета програми:

окреслити підходи до організації освітнім закладом комплексу освітніх компонентів для досягнення обов'язкових результатів навчання.

Очікування:

- покращення якості надання освітніх послуг;
- впровадження освітніх інновацій;
- створення позитивного іміджу школи.

Освітня програма Закладу визначає:

- рівні освіти; режим роботи;
- вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття освіти;
- загальний обсяг навчального навантаження, розподіл на тиждень, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення; очікувані результати навчання здобувачів освіти; оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти; навчання за наскрізними лініями;
- форми та методи організації освітнього процесу;
- освітні галузі та навчальні програми;
- опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

ТЕРМІН РЕАЛІЗАЦІЇ: 2023/2024 н. р.

II. МІСІЯ ЗАКЛАДУ

Заклад забезпечує формування ключових компетентностей:

- вільне володіння державною мовою;
- здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами;
- математична компетентність;
- компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій;
- інноваційність;
- екологічна компетентність;
- інформаційно-комунікаційна компетентність;
- навчання впродовж життя;
- громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав і можливостей;
- культурна компетентність;
- підприємливість та фінансова грамотність;
- інші компетентності, передбачені стандартом освіти.

Головною метою Закладу є різнобічний розвиток, виховання і соціалізація особистості, яка усвідомлює себе громадянином України, здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, трудової діяльності та громадянської активності.

Головними завданнями Закладу є:

- забезпечення реалізації права громадян на повну загальну середню освіту;
- виховання громадянина України;
- виховання шанобливого ставлення до родини, поваги до народних традицій і звичаїв, державної та рідної мови, національних цінностей українського народу та інших народів і націй;
- формування і розвиток соціально зрілої, творчої особистості з усвідомленою громадянською позицією, почуттям національної самосвідомості, особистості, підготовленої до професійного самовизначення;
- виховання в учнів поваги до Конституції України, державних символів України, прав і свобод людини і громадянина, почуття власної гідності, відповідальності перед законом за свої дії, свідомого ставлення до обов'язків людини і громадянина;
- розвиток особистості учня, його здібностей і обдаровань, наукового світогляду;
- реалізація права учнів на вільне формування політичних і світоглядних переконань;
- виховання свідомого ставлення до свого здоров'я та здоров'я інших громадян як найвищої соціальної цінності, формування засад здорового способу життя, збереження і зміцнення фізичного та психічного здоров'я учнів;
- генерація нових знань та розвиток відчуття соціальної справедливості;

- створення умов для оволодіння системою наукових знань про природу, людину і суспільство.

Заклад несе відповідальність перед особою, суспільством і державою за:

- безпечні умови освітньої діяльності;
- дотримання державних стандартів освіти;
- дотримання договірних зобов'язань з іншими суб'єктами освітньої, виробничої, наукової діяльності, у тому числі зобов'язань за міжнародними угодами;
- дотримання фінансової дисципліни.

Форми навчання визначаються залежно від конкретних умов роботи Закладу, а саме очна, дистанційна, змішана.

Методи навчання вчитель обирає самостійно з метою якісного забезпечення досягнення очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

III. РІВНІ ОСВІТИ

Початкова освіта – це перший рівень повної загальної середньої освіти, який відповідає першому рівню Національної рамки кваліфікацій.

Метою початкової освіти є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в основній школі.

Початкова освіта передбачає поділ на два цикли: 1–2 класи і 3–4 класи, що враховують вікові особливості розвитку та потреб дітей і дають можливість забезпечити подолання розбіжностей у їхніх досягненнях, зумовлених готовністю до здобуття освіти.

Базова освіта окреслює підходи до планування й організації Закладом єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення здобувачами освіти обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової середньої освіти

IV. РЕГЛАМЕНТ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Відповідно до Закону України «Про освіту» кожен навчальний рік розпочинається 1 вересня святом День знань.

Структура навчального року (тривалість навчальних занять, поділ на семестри та режим роботи) встановлюються закладом у межах часу, передбаченого робочим навчальним планом.

Крім різних форм обов'язкових навчальних занять, у закладі проводяться індивідуальні, групові та інші позакласні заняття та заходи, що передбачені окремим розкладом і спрямовані на задоволення освітніх інтересів учнів та на розвиток їх творчих здібностей, нахилів і обдаровань.

Заклад працює в одну зміну, позанавчальні заняття проводяться після 15 год 20 хв.

Відповідно до статті 12 розділу II Закону України «Про освіту» навчальний рік закінчується проведенням державної підсумкової атестації випускників початкової та основної школи, яка може здійснюватися в різних формах, визначених законодавством.

Режим роботи Закладу регламентується єдиним розкладом навчальних занять, самопідготовки, позаурочної діяльності відповідно до вимог ДсанПіН 5.5.2.008-01, а саме:

8.00 - 8.30 – прийом учнів;

8.30 - 15.05 – навчальні заняття;

15.20 - 17.00 – інші заходи (засідання педрад; нарад при директорові; батьківських зборів; піклувальної ради і т. д.).

Цикли освітнього процесу:

Адаптивно-ігровий початкової школи – 1-2 класи

Основний початкової школи – 3-4 класи

Адаптивний базової школи – 5-6 класи

Базове предметне навчання – 7-9 класи

Освітній процес організований за п'ятиденним робочим навчальним тижнем.

Орієнтовна структура 2023/2024 навчального року

I семестр: з 01 вересня по 22 грудня 2023 року

II семестр: з 8 січня по 30 травня 2024 року

Канікули:

- осінні: 23 жовтня – 29 жовтня 2023 року
- зимові: 23 грудня 2023 року – 8 січня 2024 року
- весняні: 25 березня – 31 березня 2024 року

Тривалість уроків: у 1-4 класах – 30 хв (за системою скорочених уроків, класи-комплекти: 1, 4 класи; 2, 3 класи); у 5-9 класах – 45 хв.

Розклад дзвінків:

- **1-4 класи**

№ уроку	Початок	Закінчення	Перерва
1.	8 ³⁰	9 ⁰⁰	15 хв

2.	9^{15}	9^{45}	15 хв
3.	10^{00}	10^{30}	30 хв
4.	11^{00}	11^{30}	15 хв
5.	11^{45}	12^{15}	15 хв
6.	12^{30}	13^{00}	15 хв
7.	13^{15}	13^{45}	

• **5-9 класи**

№ уроку	Початок	Закінчення	Перерва
1.	8^{30}	9^{15}	10 хв
2.	9^{25}	10^{10}	10 хв
3.	10^{20}	11^{05}	30 хв
4.	11^{35}	12^{20}	10 хв
5.	12^{30}	13^{15}	10 хв
6.	13^{25}	14^{10}	10 хв
7.	14^{20}	15^{05}	

V. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти	
		I ступінь	II ступінь
1	Спілкування державною мовою	<p>Вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях</p>	<p>Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникати невірних іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p> <p>Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p>Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем</p>
2	Спілкування іноземними мовами	<p>Здатність спілкуватися іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, володіння навичками міжкультурного спілкування</p>	<p>Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб.</p>

3	Математична компетентність	Виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації</p>
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	Формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.</p> <p>Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій, усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях.</p> <p>Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу</p>
5	Інформаційно-цифрова компетентність	Опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях	<p>Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p>Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач.</p> <p>Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів</p>
6	Уміння вчитися впродовж життя	Опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі	<p>Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p>Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.</p> <p>Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії</p>

7	Ініціативність і підприємливість	Ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади	<p>Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.</p> <p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)</p>
8	Соціальна і громадянська компетентності	Громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя	<p>Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p>Ставлення: осядливості і поміркованості; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання соціального змісту</p>
9	Культурна компетентність	Залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості	<p>Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p> <p>Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p> <p>Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва</p>

10	Екологічна грамотність і здорове життя	<p>Усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства</p>	<p>Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.</p> <p>Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p> <p>Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя</p>
----	--	---	--

VI. ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Навчальні досягнення здобувачів освіти у 1-4 класах підлягають вербальному, формувальному оцінюванню, у 5, 6 класах – формувальному та підсумковому (бальному) оцінюванню, у 7-9 класах – бальному оцінюванню.

Формувальне оцінювання має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей; вибудувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях.

Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою.

Здобувачі початкової освіти проходять державну підсумкову атестацію, яка здійснюється лише з метою моніторингу якості освітньої діяльності Закладу та якості освіти. Здобувачі базової освіти проходять державну підсумкову атестацію з метою відстеження результатів базової освіти.

З метою неперервного відстеження результатів початкової та базової середньої освіти, їх прогнозування та коригування можуть проводитися моніторингові дослідження навчальних досягнень на національному, обласному, районному, шкільному рівнях, а також на рівні окремих класів.

VII. НАВЧАННЯ ЗА НАСКРІЗНИМИ ЛІНІЯМИ

Навчання за наскрізними лініями реалізується через організацію навчального середовища – зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика	
	I ступінь	II ступінь
Екологічна безпека й сталий розвиток	Формування в учнів соціальної активності, відповідальності й екологічної свідомості, у результаті яких вони дбайливо й відповідально ставитимуться до довкілля.	Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь. Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.
Громадянська відповідальність	Формування відповідальності та готовності до співпраці через колективну діяльність (робота в групах, парах, проєктах тощо).	Сприятиме формуванню відповідального члена суспільства, що розуміє принципи і механізми його функціонування. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проєкти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учениць готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок. Наскрізна лінія націлює на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя відіграє важливу роль у формуванні толерантного ставлення до однокласниць незалежно від рівня навчальних досягнень.
Здоров'я і безпека	Формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки	Становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище. Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Формує валеологічні знання учениць про власне здоров'я та здоров'я оточуючих, навички здорового способу життя та безпечної поведінки, виховує бережливе ставлення до власного здоров'я.
Підприємливість і фінансова грамотність	Формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях	Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння ученицями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо). Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.

VIII. РОБОЧИ НАВЧАЛЬНІ ПЛАНИ

Робочий навчальний план
початкової школи з українською мовою навчання
за програмою Савченко О.Я., затвердженою наказом Міністерства освіти і
науки України від 12.08.2022 № 743

Навчальний предмет/ інтегрований курс	1 клас	2 клас	3 клас	4 клас
Інваріантний складник				
Українська мова	7	7	7	7
Іноземна (англійська) мова	2	3	3	3
Математика	4	4	5	5
Я досліджую світ	3	3	3	3
Дизайн і технології	1	1	1	1
Інформатика	-	1	1	1
Мистецтво	2	2	2	2
Фізична культура	3	3	3	3
Усього	22	24	25	25
Варіативний складник				
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	0	0	0	0
Гранично допустиме навчальне навантаження на одного учня	20	22	23	23
Кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)	22	24	25	25

Індивідуальний навчальний план
на учня 5 класу Нарушевського Іллю
(педагогічний патронаж)

Освітні галузі	Предмети	Години інваріантної складової	Години на тиждень	Години на семестр	
				I семестр	II семестр
Мовно-літературна	Українська мова	4	1,10	16,5	22
	Українська література	2	0,55	8,25	11
	Зарубіжна	2	0,55	8,25	11

	література				
	Іноземна (англійська) мова	3	0,83	12,45	16,6
Математична	Математика	5	1,38	20,7	27,6
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	2	0,55	8,25	11
Соціальна і здоров'язбере- жувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1	0,28	4,2	5,6
	Етика	0,5	0,14	2,1	2,8
Громадянська та історична	Вступ до історії України та громадянської освіти	1	0,28	4,2	5,6
Інформатична	Інформатика	1,5	0,41	6,15	8,2
Технологічна	Технології	2	0,55	8,25	11
Мистецька	Інтегрований курс «Мистецтво»	2	0,55	8,25	11
Фізична культура	Фізична культура	3	0,83	12,45	16,6
	Усього:	29	8	120	160

**Індивідуальний навчальний план
на ученицю 5 класу Постемську Іванну
(педагогічний патронаж)**

Освітні галузі	Предмети	Години інваріант ної складової	Години на тиждень	Години на семестр	
				I семестр	II семестр
Мовно- літературна	Українська мова	4	1,10	16,5	22
	Українська література	2	0,55	8,25	11
	Зарубіжна література	2	0,55	8,25	11
	Іноземна (англійська) мова	3	0,83	12,45	16,6
Математична	Математика	5	1,38	20,7	27,6
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо	2	0,55	8,25	11

	природу»				
Соціальна і здоров'язберезувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1	0,28	4,2	5,6
	Етика	0,5	0,14	2,1	2,8
Громадянська та історична	Вступ до історії України та громадянської освіти	1	0,28	4,2	5,6
Інформатична	Інформатика	1,5	0,41	6,15	8,2
Технологічна	Технології	2	0,55	8,25	11
Мистецька	Інтегрований курс «Мистецтво»	2	0,55	8,25	11
Фізична культура	Фізична культура	3	0,83	12,45	16,6
	Усього:	29	8	120	160

**Індивідуальний навчальний план
на ученицю 5 класу Школи Каріну
(педагогічний патронаж)**

Освітні галузі	Предмети	Години інваріантної складової	Години на тиждень	Години на семестр	
				I семестр	II семестр
Мовно-літературна	Українська мова	4	1,10	16,5	22
	Українська література	2	0,55	8,25	11
	Зарубіжна література	2	0,55	8,25	11
	Іноземна (англійська) мова	3	0,83	12,45	16,6
Математична	Математика	5	1,38	20,7	27,6
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	2	0,55	8,25	11
Соціальна і здоров'язберезувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1	0,28	4,2	5,6
	Етика	0,5	0,14	2,1	2,8

Громадянська та історична	Вступ до історії України та громадянської освіти	1	0,28	4,2	5,6
Інформатична	Інформатика	1,5	0,41	6,15	8,2
Технологічна	Технології	2	0,55	8,25	11
Мистецька	Інтегрований курс «Мистецтво»	2	0,55	8,25	11
Фізична культура	Фізична культура	3	0,83	12,45	16,6
	Усього:	29	8	120	160

**Робочий навчальний план
закладу загальної середньої освіти з навчанням українською мовою**

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень
		6 клас
Мовно-літературна	Українська мова	4
	Українська література	2
	Зарубіжна література	2
	Іноземна (англійська) мова	3
Математична	Математика	5
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	2
	Географія	2
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1
	Етика	0,5
Громадянська та історична	Історія України. Всесвітня історія	2
Інформатична	Інформатика	1,5
Технологічна	Технології	2
Мистецька	Інтегрований курс «Мистецтво»	2
Фізична культура	Фізична культура	3
	Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів, але обов'язково фінансуються	
Разом (без фізичної культури + фізична культура)		29+3
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		0

Гранично допустиме навчальне навантаження	31
Всього (без фізичної культури + фізична культура; без урахування поділу класів на групи)	29+3

**Робочий навчальний план
закладу загальної середньої освіти з навчанням українською мовою
(Таблиця 1)**

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень		
		7 клас	8 клас	9 клас
Мови і літератури	Українська мова	2,5	2	2
	Українська література	2	2	2
	Іноземна (англійська) мова	3	3	3
	Зарубіжна література	2	2	2
Суспільст- вознавство	Історія України	1	1,5	1,5
	Всесвітня історія	1	1	1
	Основи правознавства	-	-	1
Мистецтво	Музичне мистецтво	1	-	-
	Образотворче мистецтво	1	-	-
	Мистецтво	-	1	1
Математика	Математика	-	-	-
	Алгебра	2	2	2
	Геометрія	2	2	2
Природознав- ство	Природознавство	-	-	-
	Біологія	2	2	2
	Географія	2	2	1,5
	Фізика	2	2	3
	Хімія	1,5	2	2
Технології	Трудове навчання	1	1	1
	Інформатика	1	2	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1
	Фізична культура	3	3	3
Разом		28+3	28,5+3	30+3
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		0	0	0
Гранично допустиме навчальне навантаження		32	33	33
Всього (без урахування поділу класів на групи)		28+3	28,5+3	30+3

ІХ. ПРОГРАМНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

9.1. Навчальні програми

- 1-4 класи

Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О.Я., затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743

- 5, 6 класи

Модельні навчальні програми гімназії

Освітня галузь	Модельна навчальна програма	
	Назва	Автори
Мовно-літературна (українська мова, українська та зарубіжна література)	«Українська мова 5-6 кл» для закладів загальної середньої освіти «Українська література 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти «Зарубіжна література 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти.	Заболотний О.В., Заболотний В.В., Лавринчук В.П., Плівачук К.В., Попова Т.Д., Архипова В.П., Січкач С.І., Шило С.Б Ніколенко О.М., Ісаєва О.О., Клименко Ж.В., Мацевко-Бенерська Л.В., Юлдашева Л.П., Рудницька Н.П., Туряниця В.Г., Тіхоненко С.О., Вітко М.І., Джангобекова Т.А..
Мовно-літературна (іншомовна освіта)	«Іноземна мова. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Редько В.Г., Шаленко О.П., Сотникова С.І., Коваленко О.Я., Коропецька І.Б., Якоб О.М., Самойлюкевич І.В., Добра О.М., Кіор Т.М.)
Математична	«Математика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Бурда М.І., Васильєва Д.В.)
Природнича	«Пізнаємо природу 5-6 кл» для закладів загальної середньої освіти	Коршевнік Т.В.
	«Географія. 6-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Кобернік С.Г., Коваленко Р.Р. та ін.
Громадянська та історична освіта	«Вступ до історії України та громадянської освіти. 5 клас» для закладів загальної середньої освіти	Желіба О.В., Мокрогуз О.П.
	«Історія України. Всесвітня історія. 6 клас» для закладів загальної середньої освіти	Піскарьова І.О., Бурлака О.В., Майорський В.В., Мелещенко Т.В., Щупак І.Я.
Соціальна та здоров'язбережна	«Здоров'я, безпека та добробут. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти	Воронцова Т.В., Пономаренко В.С., Лаврентьєва І.В., Хомич О.Л.
	«Етика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Ашортія Є.Д., Бакка Т.В., Желіба О.В., Козіна Л.Є., Мелещенко Т.В., Щупак І.Я. та ін.
Технологічна	«Технології 5-6 клас» для закладів	Ходзицька І.Ю.,

	загальної середньої освіти	Горобець О.В., Медвідь О.Ю., Пасічна Т.С., Приходь- ко Ю.М.)
Інформатична	«Інформатика 5-6 кл.» для закладів загальної середньої освіти	Ривкінд Й.Я., Лисенко Т.І., Чернікова Л.А., Шакоть- ко В.В.
Мистецька	«Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти	Масол Л. М., Просіна О. В.
Фізична культура	«Фізична культура 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Педан О.С., Коломєць Г.А., Боляк А.А., Ребрина А.А., Стеценко В.Г., Дерев'ян- ко В.В.

• **7-9 класи**

№ п/ п	Назва навчальної програми	Посилання на сайт Міністерства освіти і науки України https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-5-9-klas
1	Українська мова	
2	Українська література	
3	Біологія	
4	Всесвітня історія	
5	Географія	
6	Зарубіжна література	
7	Інформатика	
8	Історія України	
9	Математика	
10	Мистецтво	
11	Основи здоров'я	
12	Трудове навчання	
13	Фізика	
14	Фізична культура	
15	Хімія	

ІХ. ПРОГРАМА НАСКРІЗНОГО ВИХОВАННЯ

Виховання – невід’ємна складова освітнього процесу, зорієнтована на загальнолюдські цінності, зокрема

- «морально-етичні» (гідність, чесність, справедливість, турбота, повага до життя, до себе, до інших людей),
- «соціально-політичні» (свобода, демократія, культурне різноманіття, повага до рідної мови і культури, патріотизм, шанобливе ставлення до докільця, повага до закону, солідарність, відповідальність),

Вихованість формується через наскрізний досвід, відбувається у виховному середовищі, що створюється всім педагогічним колективом через атмосферу довіри, дружелюбності, доброзичливості, взаємодопомоги і взаємної підтримки при вирішенні труднощів.

Відносини учасників освітнього процесу будуються на взаємоповазі, діалозі, визнанні **принципів:**

- талановитості кожної дитини;
- гуманізму;
- дитиноцентризму;
- проактивності;
- права на помилку.

Підходи до організації виховної діяльності:

- Системний (його складники: мета, завдання, принципи, суб’єкти та відносини між ними, зміст, умови; управління, що розвиває дану систему);
- Комплексний(цілісний) (включає спільну діяльність педагога й вихованця, що впливає на три сфери особистості: пізнавальну (знання, погляди, переконання); емоційно-вольову (почуття, бажання, емоції); дієво-практичну (вміння, навички, звички, досвід поведінки);
- Особистісно орієнтований підхід (вибір і цілепокладання, рефлексія, формування позитивної «Я-концепції», прийняття рішень, відповідальність, творча реалізація в професійній сфері, автономність й індивідуальність буття суб’єкта);
- Діяльнісний підхід – направлений на перетворення, в ході якого розвивається індивід, реалізовується індивідуальність, формується особистість у спільній діяльності;
- Аксіологічний підхід (ціннісний) – приводить ціннісні системи вихованців до загальнолюдських моральних принципів і відзначалися гнучкістю, усталеністю;
- Культурологічний – засвоїти культурні надбання людства, примножуючи духовну культуру, забезпечуючи єдність поколінь;
- Акмеологічний підхід (вершина) – прагнення до самовдосконалення, здійснення нових задумів;
- Рефлексивний підхід – усвідомлення власних дій;
- Синергетичний підхід – нові поняття, ідеї, гіпотези, обґрунтовані рішення.

Виховний процес Закладу регламентує свою діяльність на підставі нормативно-правових актів:

- Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про запобігання та протидію домашньому насильству» від 7 грудня 2017 року N2229, Концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді України, Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року, Концепції національно-патріотичного виховання в системі освіти України до 2025 року, затвердженої Наказом МОН України від 06.06.2022 N527, Наказу Міністерства освіти і науки України від 28.12.2019 N1646 «Деякі питання реагування на випадки булінгу (цькування) та застосування заходів виховного впливу в закладах освіти», зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 03 лютого 2020 р. за N111/34394, чинних нормативно-правових документів у галузі освіти, Загальної декларація прав людини, Декларації прав дитини, Конвенції про права дитини, Програми «Нова українська школа у поступі до цінностей», діючих державних, обласних програм.

- Виховна мета:

«Формування національно свідомого громадянина України, всебічно розвиненої особистості, людини високих морально-духовних цінностей в умовах формування нової освітньої парадигми».

Виховний процес базується на програмі «Нова українська школа у поступі до цінностей», в ході реалізації якої формується система цінностей:

- Ціннісне ставлення до себе;
- Ціннісне ставлення до людей;
- Ціннісне ставлення до суспільства і держави;
- Ціннісне ставлення до культури та мистецтва;
- Ціннісне ставлення до природи;
- Ціннісне ставлення до праці.

Х. ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ЗДО „Усмішка ”

Програма розроблена відповідно до вимог Законів України «Про освіту», «Про дошкільну освіту», «Про забезпечення функціонування української мови як державної», Базового компонента дошкільної освіти (нова редакція) та Концепції Нової української школи.

Організація освітнього процесу в ЗДО здійснюється відповідно до законів України «Про освіту», «Про дошкільну освіту», «Про охорону дитинства», Положення про ЗДО, Санітарного регламенту ЗДО. Питання організаційних аспектів діяльності ЗДО в умовах воєнного стану регулюються Законом України № 2136-IX від 15.03.2022 «Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану», а також зазначені в листах Міністерства освіти і науки України (далі – МОН) від 02.04.2022 №1/3845-22 «Про рекомендації для працівників ЗДО на період дії воєнного стану в Україні», від 17.03.2022 № 1/3475-22 «Про зарахування до ЗДО дітей із числа внутрішньо переміщених осіб», від 22.06.2022 № 1/6887-22 «Щодо збереження мережі закладів дошкільної освіти та захисту прав їх працівників», відповідно до Базового компонента дошкільної освіти (2021) (далі – Стандарт) та «Методичних рекомендацій до оновленого Базового компонента дошкільної освіти», власного статуту та інших нормативно-правових документів в сфері освіти.

Мета програми - реалізація комплексу розвивальних, виховних, навчальних функцій та змістовних напрямів організації життєдіяльності в межах вікової компетентності дітей із поступовим ускладненням змістовної наповнюваності на кожному віковому етапі.

Завдання програми - сформованість необхідного рівня освітніх компетенцій дитини від перших років життя, що забезпечує її повноцінний психофізичний та особистісний розвиток і психологічну готовність до навчання у школі; розвиток креативності у дітей дошкільного віку в процесі художньо-естетичної образотворчої діяльності, фізичного виховання.

Структура програми - визначення освітніх ліній відповідно до Базового компонента дошкільної освіти, визначення загального обсягу навантаження на кожний вік дитини: ранній вік (третій рік життя), молодший вік (четвертий рік життя), середній вік (п'ятий рік життя), старший дошкільний вік (шостий рік життя). Кожна освітня лінія програми завершується показниками компетентності.

У ЗДО функціонує 1 різновікова група (від 3 до 6 років)/

Форми організації освітнього процесу – очна.

Організоване навчання проводиться у формі занять, починаючи з 3-го року життя. Протягом дня рівномірно розподіляються всі види активності за основними лініями розвитку залежно від бажань та інтересу дітей.

Тривалість спеціально організованих фронтальних занять становить не більше 20 хвилин.

Тривалість перерв між заняттями – не менше 10 хвилин.

Навчальний рік у закладі починається 01 вересня і закінчується 31 травня наступного року, літній оздоровчий період – з 01 червня по 31 серпня. Загальна

тривалість канікул, під час яких заняття з вихованцями не проводяться, складає 108 днів:

- літні – 66 календарних днів з 01 червня по 31 серпня,
- осінні – 23 жовтня – 29 жовтня;
- зимові – 23 грудня – 18 січня;
- весняні – 25 березня – 31 березня.

У період канікул з дітьми проводиться фізкультурно-оздоровча і художньо-продуктивна діяльність.

У дошкільному навчальному закладі встановлено 5-денний навчальний тиждень. Заклад працює з 9.00 до 15.00.

Зміст інваріантної складової забезпечується через чинну Програму розвитку дитини дошкільного віку «Українське дошкілля», затверджену МОН України (наказ від 23.05.2017 року № 1/11-4988).

Розподіл занять на тиждень в організованих видах діяльності укладається за змістовними освітніми лініями відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України 20.04.2015 №446 «Про затвердження гранично допустимого навантаження на дитину у дошкільних навчальних закладах різних типів та форми власності».

Реалізація програми передбачає врахування принципу інтеграції освітніх ліній у відповідності з віковими можливостями і особливостями вихованців.

Набуття різних видів компетенцій дитиною дошкільного віку відбувається в різних видах діяльності (ігровій — провідній для дітей дошкільного віку; руховій; природничій; предметній; образотворчій, музичній, театральній, літературній; сенсорно-пізнавальній і математичній; мовленнєвій; соціокультурній та інших) і вимагає практичного засвоєння дитиною системи елементарних (доступних) знань про себе та довкілля, моральних цінностей, уміння доречно застосовувати набуту інформацію.

Розклад занять у різновіковій групі ЗДО „Усмішка ”

День	Розклад занять у різновіковій групі
Понеділок	1.Розвиток мовлення + ознайомлення з соціумом 2.Музична діяльність 3.Фізичний розвиток
Вівторок	1.Логіко-математичний розвиток 2.Культура мовленнєвого спілкування(художня література) 3.Музична діяльність
Середа	1.Розвиток мовлення + образотворча діяльність 2.Музична діяльність
Четвер	1.Ознайомлення з природним довкіллям + образотворча діяльність 2. Фізичний розвиток
П'ятниця	1.Ознайомлення з соціумом (ОБЖ) 2.Фізичний розвиток

Очікувані результати

Види розвитку	Показники компетентності
Психофізіологічний	<ul style="list-style-type: none"> • має зрілі мозкові структури та функції; • характерною є відносна стабільність та рухливість нервової системи; • проявляє достатню рухову активність; • проявляє умілість рук, практичну вправність; • здорова, не має хронічних хвороб; • володіє основними гігієнічними навичками; • знає свою статеву належність, усвідомлює її незмінність, розуміє, чим відрізняється від представників протилежної статі; • володіє основами безпеки життєдіяльності; • працездатна, втомлюється лише після чималого навантаження; • користується як провідною правою/лівою рукою; • не заїкається і не має інших невротичних проявів.
Інтелектуальний	<ul style="list-style-type: none"> • володіє елементарною системою знань про основні предмети і явища навколишнього світу та саму себе, а також деякими простими поняттями; • уміє концентрувати увагу, виконує вимогу за інструкцією дорослого; • диференційовано сприймає різноманітну інформацію (візуальну, аудіальну, тактильну); • здійснює елементарні операції аналізу, синтезу, порівняння, узагальнення, класифікації; • усвідомлює основні зв'язки між явищами; • має розвинене логічне запам'ятовування - добре запам'ятовує і відтворює; • встановлює логічну послідовність подій; • відтворює зразок на вимогу; • робить припущення, висуває гіпотези, виявляє елементи креативності; • розрізняє звуки мовлення, співвідносить їх з буквами, синтезує звуки у слова; знаходить потрібні слова для вираження думки, використовує складні речення; • диференціює числа, додає і віднімає у межах 10, визначає найпростіші зміни цифрових рядів; • розрізняє реальне і уявне, зовнішнє і внутрішнє; • знайома з деякими основами початкових наукових знань.
Мотиваційний	<ul style="list-style-type: none"> • хоче йти до школи; • вирізняється високою допитливістю — розвинена пізнавальна мотивація; • може поступитися «хочу» заради «необхідно»,

	<p>відмовитися від бажаного на користь соціально важливого;</p> <ul style="list-style-type: none"> • має сформовану мотивацію досягнення, прагне досягти успіху; • свідомо й відповідально ставиться до майбутнього шкільного життя; • зацікавлено ставиться до спілкування з новими дорослими та однолітками; • у соціально прийнятний спосіб самореалізовується, самостверджується; • має сформовану первинну систему матеріальних і духовних потреб.
Емоційний	<ul style="list-style-type: none"> • переживає глибоко, виражає почуття щиро, яскраво; • сприйнятлива, диференціює емоційно-смісловий характер зовнішніх впливів, чутлива до нього; • знає основні емоції, особливості їх вираження мимікою, жестами, діями, тональністю голосу; • адекватно виражає свої ставлення, настрої, стан; • утримується від імпульсивних реакцій, негативних емоцій; • чутлива до значущих людей, виявляє чуйність, намагається бути суголосною стану та настрою інших; • оптимістично ставиться до проблем і складностей, має сформоване почуття гумору; • володіє елементарною емоційною культурою, самовиражається у соціально прийнятний спосіб.
Вольової сфери	<ul style="list-style-type: none"> • свідомо приймає та утримує мету, діє цілеспрямовано; • концентрує увагу на завданні, певний час не відволікається; • мобілізує себе на виконання завдання; • розраховує на власні сили, розмірковує і поводить самостійно; • звертається по допомогу лише в разі об'єктивної необхідності; • конструктивно розв'язує проблеми, долає труднощі; • доводить розпочате до кінця; • може відстояти власну точку зору; • визнає свої помилки; • дотримується своїх обіцянок.
Соціальний	<ul style="list-style-type: none"> • приймає соціальний статус школяра, усвідомлює його важливість; • відкрита контактам, комунікабельна; • прихильно, доброзичливо ставиться до рідних, знайомих, товаришів; • уміє налагоджувати взаємодію, працювати в команді; • узгоджує індивідуальні інтереси з груповими; • реалізує основні моральні принципи, прагне

дотримуватися в поведінці та діяльності соціальних норм і правил;

- намагається уникати конфліктів, мирно розв'язує спірні питання, може дійти згоди, домовитися;
- орієнтується у поведінці на вимогу дорослого та на совість як внутрішню етичну інстанцію;
- усвідомлює межі схвалюваної і соціально неприйнятної поведінки;
- володіє більш-менш адекватною самооцінкою;
- поважає себе та інших;
- має сформований абрис дитячого світогляду, елементарну систему ставлень.

ХІІІ. ВИМІРНИКИ РЕАЛІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Система моніторингу внутрішнього забезпечення якості реалізації освітньої програми складається з наступних компонентів:

- Моніторинг умов функціонування освітньої системи
 - освітнє середовище (санітарно-гігієнічні умови, стан навчально-методичного, матеріально-технічного забезпечення, безпека спортивних та ігрових майданчиків;
 - якість кадрового забезпечення;
 - рівень методичної роботи.
- Моніторинг освітнього процесу:
 - педагогічної діяльності (спостереження за проведенням навчальних занять);
 - навчальних досягнень здобувачів освіти;
 - рівень реалізації виховної системи.